

[Nietzsche a jeho redukcionismus]

Nietzsche je občas zatížen absurdnostmi tradice. Tak jako kdysi atomisté prohlašovali, že všechno, co nám ukazují smysly, je pouhé zdání, zatímco ve skutečnosti jsou jen atomy a prázdno, tak prohlašuje někdy Nietzsche, že morálka je právě tak nemorální (tím myslí mimo dobro a zlo) jako kterákoli jiná věc (Ding) ve světě (1412, Wille, § 308 – S. 215). Je to argument stejný, jako když řekneme, že život je ve skutečnosti neživý jako každá jiná „věc“ ve světě. A stejného druhu je i Nietzscheovo tvrzení (jinde), že pravda je jenom druh lži či omylu. V podstatě tu jde ne o kritickou skepsi, nýbrž o nekritický redukcionismus, který vše vyšší převádí na něco nižšího, aniž by dbal jakéhokoli typu negentropie či něčeho podobného.

(Písek, 970411-1.)